

Na podlagi 11. člena Zakona o carinski službi (Uradni list RS, št. 56/99, 52/02) ter ob upoštevanju 444. in 445. člena Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93, z dne 2. julija 1993, o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o uvedbi Carinskega zakonika Skupnosti (UL L 253, 11. 10. 1993) ter 111. in 112. člena dodatka I Konvencije o skupnem tranzitnem postopku izdaja generalni direktor Carinske uprave Republike Slovenije

NAVODILO

O POENOSTAVLJENEM TRANZITNEM POSTOPKU V ZRAČNEM PREVOZU, št. 5/2004

1. Skupnostni tranzitni postopek je obvezen za blago, ki se prevaža po zraku, če je naloženo ali pretovorjeno na letališču v državah Skupnosti [člen 340e Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93, z dne 2. julija 1993, o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o uvedbi Carinskega zakonika Skupnosti; v nadaljevanju: izvedbena uredba].
2. Poenostavljen tranzitni postopek (raven 1 in raven 2) je na razpolago letalskim družbam, ki bodo pridobile dovoljenje carinskega organa. Poenostavitev vključuje uporabo blagovnega manifesta kot tranzitne deklaracije, in sicer v papirni obliki (poenostavljen postopek – raven 1), oziroma blagovnega manifesta, ki se pošilja po postopku računalniške izmenjave podatkov (poenostavljen postopek – raven 2).
3. Letalske družbe, ki bodo uporabljale poenostavljen tranzitni postopek, bodo glavni zavezanec in bodo lahko izvajale tranzitne formalnosti z uporabo blagovnega manifesta, ki bo veljal kot tranzitna deklaracija. Letalske družbe, ki bodo želele uporabljati blagovni manifest (v nadaljevanju: manifest) kot tranzitno deklaracijo, bodo o tem vnaprej obvestile letališča držav Skupnosti (in/ali EFTE).

Poenostavljen postopek – raven 1 (444. člen izvedbene uredbe in 111. člen dodatka I Konvencije o skupnem tranzitnem postopku)

4. V primeru, ko blagovni manifest vsebinsko ustreza vzorcu iz dodatka 3 priloge 9 Konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu, se lahko letalskemu prevozniku dovoli uporaba (Generalni carinski urad /GCU/ izda dovoljenje) tega manifesta kot tranzitne deklaracije. To predstavlja poenostavljeni postopek – raven 1.
5. Za prevoze v skupnostnem ali skupnem tranzitnem postopku se v dovoljenju, ki ga izda GCU, navedejo oblika manifesta ter letališče odhoda in namembno letališče. Letalska družba pošlje overjen izvod dovoljenja carinskim organom vsakega zadevnega letališča.
6. V primeru, ko prevoz vključuje blago, ki se mora prevažati po postopku T1 (zunanji skupnostni tranzitni postopek), in blago, ki se mora prevažati po postopku T2F (notranji skupnostni tranzitni postopek iz člena 340c/1 izvedbene uredbe), se za vsako vrsto blaga sestavi ločen manifest.

7. Vsak manifest mora imeti zaradi identifikacije naslednji zaznamek, ki ga z datumom in podpisom potrdi letalski prevoznik:
 - oznako "T1", če se blago pošilja po postopku T1; ali
 - oznako "T2F", če se blago pošilja po postopku T2F, pri čemer ima lahko posamezen manifest samo eno izmed teh dveh oznak.
8. Manifest mora vsebovati tudi naslednje podatke:
 - ime letalske družbe, ki prevaža blago,
 - številko poleta,
 - datum poleta,
 - ime letališča natovora (letališče odhoda) in raztovora (namembnega letališča).

Za vsako pošiljko v manifestu pa mora biti navedeno naslednje:

- številka letalskega tovornega lista,
- število tovorkov,
- običajni trgovski opis blaga, ki je dovolj natančen, da omogoča ugotavljanje istovetnosti blaga. Če so pošiljke zbirne, se opis tega blaga po potrebi nadomesti z navedbo "konsolidacija", ki se lahko okrajša. V tem primeru morajo letalski tovorni listi za pošiljke v manifestu vsebovati kratek opis blaga z vsemi potrebnimi podatki za ugotavljanje istovetnosti blaga;
- bruto masa.

Postopek na letališču odhoda

9. Carinskim organom na letališču odhoda se predložita v overitev najmanj dva izvoda manifesta, ki se uporablja kot tranzitna deklaracija. Carinski organ overi manifeste z datumom in pečatom carinskega organa ter podpisom carinika.

Carinski organi na letališču odhoda en izvod obdržijo.

Za kontrolne namene lahko ti organi zahtevajo za pošiljke, ki so navedene v manifestu, tudi predložitev letalskih tovornih listov.

Postopek na namembnem letališču

10. Letalska družba obvesti namembni urad o tem, s katerega letališča prihaja pošiljka. To stori pred prispetjem blaga na namembno letališče.
11. Letalska družba predloži blago in en izvod manifesta, ki se uporablja kot tranzitna deklaracija, carinskim organom na namembnem letališču, ki ta izvod manifesta obdržijo.

Za kontrolne namene lahko carinski organi na namembnem letališču zahtevajo tudi predložitev manifestov in letalskih tovornih listov za vse blago, ki je raztovorjeno na letališču.

Blago Skupnosti, ki je bilo deklarirano za izvoz in ni v tranzitnem postopku, je označeno v skladu s členom 793/5 izvedbene uredbe (zaznamek rdeče barve "IZVOZ" na prevoznem dokumentu).

Kontrola poenostavljenega postopka – raven 1

12. Carinski organi vsakega namembnega letališča pošljejo carinskim organom vsakega letališča odhoda enkrat mesečno seznam manifestov, ki ga sestavijo letalske družbe o manifestih, ki so bili predloženi v predhodnem mesecu. Seznam overijo carinski organi na namembnem letališču.

Opis vsakega manifesta v omenjenem seznamu mora vsebovati naslednje podatke:

- referenčno številko manifesta,
- oznako za uporabo manifesta kot tranzitne deklaracije v skladu s 7. točko tega navodila,
- ime (lahko okrajšano) letalske družbe, ki je prevažala blago,
- številko poleta in
- datum poleta.

13. V dovoljenju, ki ga izda GCU, se lahko tudi določi, da letalske družbe same posredujejo informacije iz prejšnje točke tega navodila.

14. V primeru ugotovljenih nepravilnosti (s strani carinskih organov namembnega letališča) v zvezi s podatki v manifestih iz omenjenega seznama carinski organi namembnega letališča obvestijo carinske organe letališča odhoda in organ, ki je izdal dovoljenje. Pri tem navedejo predvsem letalske tovarne liste za zadevno blago.

Posebni primeri

15. Letalski tovarni listi za blago, ki je prav tako v tranzitnem postopku (npr. zvezek ATA, NATO-obrazec 302), so vključeni v komercialni blagovni manifest, niso pa navedeni na manifestu, ki predstavlja tranzitno deklaracijo. Ti letalski tovarni listi morajo vsebovati napotek v zvezi s tranzitnim postopkom (številka dokumenta, datum, urad odhoda). Imetnik tega tranzita (npr. imetnik zvezka ATA) je glavni zavezanec.

Poenostavljen postopek – raven 2 (445. člen izvedbene uredbe in 112. člen dodatka I Konvencije o skupnem tranzitnem postopku)

16. Letalski družbi, ki opravlja znatno število letov med državami Skupnosti (in/ali EFTE), lahko na njeno zahtevo carinski organ dovoli uporabo enotnega (elektronskega) manifesta kot tranzitne deklaracije, ki se pošilja po postopku računalniške izmenjave podatkov med letališčem odhoda in namembnim letališčem. To predstavlja poenostavljeni postopek – raven 2.
17. Letalski družbi, ki ima v pogodbenici podružnico, ni treba imeti v pogodbenici tudi sedeža.
18. Po prejemu vloge za dovoljenje GCU obvesti organe drugih držav, na območju katerih se nahajajo letališča odhoda in namembna letališča, ki so povezana s sistemom za elektronsko izmenjavo podatkov.

Če GCU v šestdesetih dneh od dneva takega obvestila ne prejme nobenega ugovora, izda dovoljenje.

To dovoljenje velja v vseh zadevnih državah Skupnosti (in/ali EFTE) in se uporablja samo za prevoze v skupnostnem ali skupnem tranzitu med letališči, ki so navedena v dovoljenju.

Postopek na letališču odhoda

19. Manifest (sestavljeno na letališču odhoda) se pošlje namembnemu letališču po postopku elektronske izmenjave podatkov. Letalska družba mora omogočiti, da je letalski manifest na razpolago carini na uradu odhoda.

20. Letalska družba vnese v manifest (ob vsako ustrezno postavko v manifestu) zaznamek (po spodnji preglednici):

Oznaka	Skupni tranzitni postopek	Skupnostni tranzitni postopek
T1	Blago se pošilja po postopku T1.	Blago se pošilja po postopku T1.
T2	Blago se pošilja po postopku T2.	
TF	Blago se pošilja po postopku T2.	Blago se pošilja po postopku T2 na posebna območja iz člena 340c(1) izvedbene uredbe (npr. Ceuta in Melilla v Španiji), s takih območij ali med njimi.
TD	Uporabi se za blago, ki je bilo že uvedeno v tranzitni postopek. V tem primeru vpiše letalska družba kratico "TD" tudi v ustrezen letalski tovorni list, poleg tega pa navede še podatek o uporabljenem tranzitnem postopku, referenčno številko in datum tranzitne deklaracije ter naziv urada izdaje oziroma odhoda. Glavni zavezanec za ta tranzitni postopek je tisti, ki je vpisan v tej tranzitni deklaraciji.	Uporabi se za blago, ki je bilo že uvedeno v tranzitni postopek (ali v postopek aktivnega oplemenitenja, carinskega skladiščenja ali začasnega uvoza). V tem primeru vpiše letalska družba kratico "TD" tudi v ustrezen letalski tovorni list, poleg tega pa navede še podatek o uporabljenem postopku, referenčno številko in datum deklaracije ter naziv urada izdaje. Glavni zavezanec za ta tranzitni postopek je tisti, ki je vpisan v tej tranzitni deklaraciji.
C (enako T2L)	skupnostno blago, ki ni bilo uvedeno v tranzitni postopek	skupnostno blago, ki ni bilo uvedeno v tranzitni postopek in katerega status se lahko dokaže
F (enako T2LF)	skupnostno blago, ki ni bilo uvedeno v tranzitni postopek	
X	skupnostno blago, ki se izvaža in ni uvedeno v tranzitni postopek	skupnostno blago, ki se izvaža in ni uvedeno v tranzitni postopek

Manifest mora vsebovati tudi podatke, ki so navedeni v 8. točki tega navodila.

Postopek na namembnem letališču

21. Ko dobijo carinski organi namembnega letališča manifest, ki je bil poslan z elektronsko izmenjavo podatkov, in ko jim je predloženo blago, se šteje, da je skupnostni ali skupni tranzitni postopek končan.
22. Izpis manifesta (v papirni obliki), ki je bil poslan z elektronsko izmenjavo podatkov, se predloži na zahtevo carinskih organov na namembnem letališču in letališču odhoda.

Kontrola tranzitnega postopka v primeru poenostavljenega postopka – raven 2

23. Evidence, ki jih vodi letalska družba, morajo vsebovati najmanj podatke, ki so navedeni v 20. točki tega navodila. Evidence so lahko v različnih oblikah (papirna oblika, mikrofili, elektronska oblika).
24. Carinski organi na letališču odhoda opravijo kontrole na osnovi analize tveganja. Tudi carinski organi na namembnem letališču opravijo kontrole na osnovi analize tveganja in če je potrebno, pošljejo podatke (v obliki tiskanih izpiskov) iz manifestov, ki so jih prejeli z elektronsko izmenjavo podatkov, carinskim organom letališča odhoda v preverjanje. Preverjanje se izvede ob uporabi dokumenta TC21A (vzorec je v prilogi 1 tega navodila).

Letalski tovorni listi iz manifestov morajo biti na razpolago carinskim organom (v kontrolne namene).

Letalska družba je odgovorna za odkrivanje vseh kršitev in nepravilnosti na namembnem letališču in za obveščanje carinskih organov o tem.

Carinski organi namembnega letališča obvestijo (ob prvi priložnosti) o vseh kršitvah in nepravilnostih carinske organe letališča odhoda in organ, ki je izdal dovoljenje.

Carinski organi morajo imeti možnost dostopa do informacijskega sistema letalskih družb (tistega dela, ki se nanaša na računalniško izmenjavo manifestov), ki imajo dovoljenje za poenostavljen tranzitni postopek.

Kršitve in nepravilnosti v zvezi z izvajanjem poenostavljenega tranzitnega postopka, ki je predmet tega navodila, se lahko rešujejo tudi po postopkih, o katerih se dogovorijo letalske družbe in carinski organi z namembnih letališč in letališč odhoda.

Zbirne pošiljke (konsolidacije)

Možni sta dve obliki zbirnih pošiljk.

25. Prva oblika zbirne pošiljke je tista, ki jo izvede letalska družba (v tem primeru vpiše letalska družba v manifest /ob vsako ustrezno postavko v manifestu/ zaznamek o statusu blaga).
26. Do druge oblike zbirne pošiljke pride v primeru, ko agent, ki tvori zbirno pošiljko, to zaupa letalski družbi ter je to predmet pogodbe, ki se imenuje trgovski letalski tovorni list (*House Air Waybill – HAWB*).

Prevoz celotne zbirne pošiljke je predmet pogodbe (skupni tovorni list – *Master Air Waybill* – MAWB) med agentom, ki tvori zbirno pošiljko, in letalsko družbo. Vse pošiljke iz MAWB so navedene v zbirnem manifestu, ki je priloga MAWB.

Taka zbirna pošiljka se lahko odpošlje po poenostavljenem postopku 1 ali 2, če je zagotovljeno naslednje:

- agent, ki je tvoril zbirno pošiljko, mora vnesti status za vsako posamezno pošiljko na nivoju HAWB;
- zbirni manifest mora vsebovati podatke iz 8. točke tega navodila;
- HAWB so v kontrolne namene na razpolago carini na letališču odhoda in na namembnem letališču;
- zbirni manifesti morajo imeti ustrezne oznake (kratice) v zvezi s statusom (gl. preglednico iz 20. točke tega navodila);
- najvišji status zbirnega manifesta se sporoči letalski družbi (ta najvišji status tudi označuje posamezen letalski manifest, ki predstavlja tranzitno deklaracijo). Vrstni red statusov od najvišjega do najnižjega je naslednji: T1, T2, T2F (TF), TD, C, F, X. Zbirni manifesti potem glede na status blaga sestavljajo letalske manifeste.

27. Letalska družba, ki izvaja poenostavljeni postopek 1, mora v primeru zbirne pošiljke vpisati v letalski manifest zaznamek "*Consolidation (zbirno)*", ki se lahko okrajša (npr. "*consol*"). Vpisati mora tudi primeren status blaga (vrstni red statusov od najvišjega do najnižjega: T1, T2, T2F). Primer: Če zbirni manifest vključuje blago T1, T2 in T2F, je ta manifest vključen v letalski manifest T1 (primer št. 1 v prilogi 2 tega navodila).

28. Letalska družba, ki izvaja poenostavljeni postopek 2, mora v primeru zbirne pošiljke vpisati v letalski manifest zaznamek "*Consolidation (zbirno)*", ki se lahko okrajša (npr. "*consol*") (primer št. 2 v prilogi 2 tega navodila).

Kontrola carine v primeru zbirnih pošiljk

29. Vsi zbirni manifesti, HAWB in letalski manifesti morajo biti na razpolago v kontrolne namene carini na letališču odhoda in namembnem letališču.

30. Razen v primeru oznake statusa "TD" (poenostavljeni postopek 2) je letalska družba glavni zavezanec pri prevozu zbirnih pošiljk in je zanje tudi odgovorna, če se ugotovijo nepravilnosti. Razmerje med letalsko družbo in agentom, ki tvori zbirno pošiljko, je predmet medsebojnega komercialnega dogovora.

Prevoz po cesti

31. Letalski tovor se lahko prevaža tudi po cesti, in sicer med dvema letališčema Skupnosti (ali EFTE). V teh primerih letalska družba uporabi manifest kot nakladnico, ki je priložena tranzitni deklaraciji. To ni predmet dovoljenja, ki ga je izdal GCU.

V primeru uporabe poenostavljenega tranzitnega postopka 1 morajo biti vsi manifesti priloženi tranzitni deklaraciji, pri poenostavljenem tranzitnem postopku 2 pa mora biti tranzitni deklaraciji priložen izpis manifesta (v papirni obliki).

V primeru prevoza po cesti je letalska družba vedno glavni zavezanec. Letalska družba lahko uporablja svoje lastne transportne zmogljivosti ali prevozniško podjetje, ki ima z

njo sklenjeno pod pogodbo. Transitna operacija se lahko izvaja ob uporabi carinske deklaracije; predloženo mora biti zavarovanje.

Transitna deklaracija mora biti izdana za vsako namembno letališče in mora obvezno vsebovati naslednja podatka:

- v polju 31: številka poleta,
- v polju 25: šifra 4.

Kopija manifesta se predloži carini skupaj s carinsko deklaracijo na letališču odhoda in namembnem letališču ter spremlja pošiljko.

Enako se tudi kopija letalskega tovornega lista (za vsako pošiljko iz manifesta) predloži carini na letališču odhoda in namembnem letališču ter spremlja pošiljko.

V zvezi s transitno deklaracijo se uporabljajo običajna transitna pravila (kot za transit po cesti).

32. V primeru, da je na transitni deklaraciji naveden namembni urad, ki ni povezan z letališčem, ta postopek (prejšnja točka tega navodila) ni mogoč.

Hitra pošta

33. V primeru, ko družba, ki se ukvarja s hitro pošto (HP-družba), posluje kot letalska družba, lahko pridobi dovoljenje za izvajanje poenostavljenih postopkov 1 in 2, ki se izvajata v skladu s tem navodilom.
34. V primeru prevoza skupnostnega blaga s strani HP-družbe, tej ni treba izdelati manifesta in označiti carinskega statusa blaga za potrebe carine.
35. V primeru opravljanja prevoza blaga v okviru tranzitnega postopka mora HP-družba upoštevati določbe, ki se nanašajo na poenostavljen tranzitni postopek v zračnem prometu (444. in 445. člen izvedbene uredbe – glede na poenostavitev, ki jo ima), ter mora za potrebe carine izdelati manifest in ustrezno označiti carinski status blaga. Poenostavljen tranzitni postopek (1 in 2) je torej na razpolago HP-družbam (enako kot letalskim družbam), ki bodo pridobile dovoljenje GCU. Poenostavitev vključuje uporabo blagovnega manifesta kot tranzitne deklaracije, in sicer v papirni obliki (poenostavljeni postopek 1), oziroma blagovnega manifesta, ki se pošilja po postopku računalniške izmenjave podatkov (poenostavljeni postopek 2).
36. V primeru, ko HP-družba nima vloge letalskega prevoznika, a kljub temu prevaža blago na drugo letališče, sta dve možnosti:
- če letalski tovorni list pokriva celotno pošiljko, HP-družba označi status blaga za celotno pošiljko;
 - če letalski tovorni list pokriva več pošiljk, se upoštevajo pravila, ki veljajo za zbirne pošiljke.
37. V primerih, ko se HP-pošiljke prepeljejo z drugimi letali (preko kurirja), veljajo naslednja pravila:
- kurir HP-družbe je običajen potnik;
 - pošiljke HP-družb so navedene na manifestih HP-družb;

- letalska družba prevaža dodatne HP-pošiljke v prostoru za prtljago;
 - dodatne HP-pošiljke niso navedene na letalskih manifestih;
 - pošiljke so predmet poslovne pogodbe o prevozu in so zunaj okvira 323. člena izvedbene uredbe (niso predmet poenostavitev, ki se nanašajo na spremno potniško prtljago).
38. HP-družbe lahko uporabljajo kot poenostavitev tudi svoj manifest kot posebno nakladnico iz 385. člena izvedbene uredbe (to je tudi predmet dovoljenja za poenostavitve).

V primeru prevoza blaga po cesti lahko HP-družba uporabi svoj manifest kot nakladnico (priloga tranzitne deklaracije).

To navodilo se začne uporabljati dne 1. 5. 2004.

Prilogi:

1. obrazec zahtevka za preverjanje
2. primera zbirnih pošilk